

DIMENSIUNILE EDUCAȚIEI MILITARE ÎN FORMAREA LIDERILOR MILITARI

Viorica Leancă, dr. în filos., conf. univ.

Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, Chișinău, R. Moldova
viorica.leanca@yahoo.com

DIMENSIONS OF MILITARY EDUCATION IN FORMING ARMY LEADERS

The performance of an organization depends largely on the professionalism and human qualities of the leader. Particularities that military leader presents compared to the civilian leader are generated by the existence of specific aspects for the military organization. Commanders have an important role in the education and behavior of subordinates. The symbiosis of professional and educational skills can provide efficiency in military troops leadership, as well as proving as a good commander.

Educația constituie o componentă a existenței socioumane. Ea este un proces în desfășurare, un dat nemijlocit, intrinsec, acestei existențe. Într-un cuvânt, educația este un fenomen antic ce ființează în cadrul sistemului social. Nu înseamnă însă că ea se „topește” în conținutul celorlalte elemente ale sistemului ci se implică în transformarea și evoluția lor. ”Educația poate fi concepută într-un mod mai larg ca o întâlnire între individ și societate, și întreaga viață socială poate fi marcată de acest schimb permanent” [1, p.25-28].

De-a lungul secolelor s-au dat o serie de definiții educației de către numeroși oameni de știință, definiții care au amprenta perioadei istorice și importanței educației la acea vreme. Astăzi, din multitudinea de definiții, am determina educația ca o activitate socială complexă care se realizează printr-un lanț nesfârșit, de acțiuni exercitate în mod conștient, sistematic și organizat, în fiecare moment un subiect – individual sau colectiv – acționând asupra unui obiect – individual sau colectiv, în vederea transformării acestuia din urmă într-o personalitate activă și creatoare, corespunzătoare condițiilor istorico-sociale prezente și de perspectivă.

Viziunea taxonomică presupune realizarea idealului educației prin intermediul dimensiunilor educației și obiectivelor acestora [2, p.55]. În continuare voi încerca de a indentifica și explicaunele dimensiuni ale educație ce stau la baza dezvoltării liderului militar, iar noile educații sunt noile conținuturi valorice care au apărut datorită evoluției și progresului societății. Ele trebuie introduse în programele militare, în urma unei selecții riguroase, fie în cadrul disciplinelor deja existente, fie ca discipline noi.

Educația intelectuală poate fi atribuită la dimensiunile clasice. Elementele definitorii ale ei sunt: caracterul informativ și formativ. „A învăța să înveți” este regula de aur a instruirii și autoinstruirii, deoarece apare ca o necesitate în lumea contemporană, pentru integrarea socială a indivizilor [3]. Tehnica muncii intelectuale presupune dobândirea unor priceperi și deprinderi structurate, a unor metode adecvate, pe baza cărora se pot studia și rezolva independent probleme de natură intelectuală: priceperi organizatorice, deprinderi de lucru efectiv, deprinderi de autoevaluare.

Educația morală este un prim pas în instruirea tânărului militar. Delimitările conceptuale privind fizionomia morală a unui om constituie expresia valorii sale sociale. Perfecționarea sa a devenit o preocupare constantă a oricărei comunități, pentru a-și asigura dănuirea și stabilitatea, conviețuirea pașnică și prosperă a membrilor, prin cultivarea calităților morale [4]. Se vorbește în mod artificial despre educația morală ca dimensiune a educației, deoarece nu este îndreptățită în totalitate separarea celorlalte dimensiuni de educația morală. Motivul: întreaga educație trebuie să fie morală, indiferent de societatea despre care vorbim, valorile morale ale unei societăți pot fi diferite sau parțial diferite, dar nu pot lipsi cu desăvârșire.

Educația estetică este, de asemenea, un punct important în activitatea militarilor, cu preponderență a comandanților de pluton. Esența educației estetice este arta – principala modalitate prin care se realizează relația estetică între om și realitate [5]. În lumea contemporană, educația estetică poate contrabalansa efectele tehnicizării asupra dezvoltării spirituale a omului, dar rolul său nu se reduce la atât, ci contribuie la detensionarea oamenilor, la reducerea efectelor stresante ale condițiilor de viață și de muncă, la fortificarea și amplificarea resurselor spirituale ale personalității. Cultivarea sensibilității oamenilor prin intermediul educației estetice asigură premisele formării sentimentelor intelectuale, a convingerilor morale, asigură îmbogățirea și rafinarea vieții afective, realizarea unei armonii psihologice și culturale între componentele personalității.

Indiferent despre ce categorie de aptitudini artistice este vorba – muzicale, coregrafice, literare, plastice – în general toți oamenii sunt capabili să cânte, să deseneze, să recite, să danseze. Nu toți pot însă desfășura aceste activități în același grad, deosebirile calitative fiind evidente [6 p.97-104.]. Cunoașterea acestor deosebiri este importantă în unitățile militare, deoarece pe lângă pregătirea de luptă tinerii militari au și activități socio-culturale. Comandanții de pluton, întru crearea unui climat creativ și moral-psihologic favorabil au datoria să depisteze aptitudinile artistice ale tinerilor militari și să acționeze pentru stimularea, dezvoltarea acestor aptitudini.

Serviciul militar constituie o adevărată școală de călire fizică a tinerilor, nivelul de pregătire fizică a militarilor având o influență directă asupra nivelului gătinței de luptă. *Educația fizică* este o componentă fundamentală a procesului de instruire din cadrul pregătirii profesionale a militarilor, care valorifică ansamblul formelor de activitate colectivă sau individuală, ce se desfășoară sistematic în vederea formării, dezvoltării și menținerii calităților motrice, contribuind la îmbunătățirea stării de sănătate fizică și psihică a întregului efectiv. Liderii militari întotdeauna au recunoscut faptul că pregătirea profesională și îndeplinirea eficientă a misiunilor, depind în mare măsură, de nivelul pregătirii fizice a efectivului. Militarii cu o pregătire fizică bună însușesc cu aproximativ 20% mai repede și cu mai multă iscusință diverse acțiuni și misiuni de luptă, decât cei ce au o pregătire fizică mai slabă. În ofensivă, sub influența eforturilor fizice și psihologice considerabile, acest indice se mărește și constituie 30-35% și mai mult [7, p.63-68].

În urma practicării exercițiilor fizice și sportului se schimbă mentalitatea militarilor: crește stabilitatea psihologică, se formează vitejia, încrederea în forțele proprii, perseverența, etc. În acest context, în Regulamentul pregătirii fizice militare pus în aplicare prin ordinul Ministrului Apărării nr. 100 din 5 martie 2015, au fost incluse exerciții fizice și procedee care au scopul nu numai de a pregăti efectivul armatei din punct de vedere fizic și psihologic, dar și de a-l învăța să supraviețuiască pe câmpul de luptă în diverse condiții climaterice, vizibilitate redusă, spații limitate etc. Exercițiile fizice în componența subunității educă sentimentul de camaraderie ostășească, spiritul de ajutor reciproc și pregătire de a executa în comun diverse misiuni de luptă.

Educația profesională este latura care îl remarcă pe lider competent în activitatea sa. Scopul educației profesionale este exercitarea profesiei, este principala modalitate prin care se pun în practică toate laturile educației, deoarece profesiunea face joncțiunea dintre individ și societate și îi oferă omului șansa să-și valorifice potențialul în mod creator. Integrarea socială presupune două aspecte complementare: socializarea (valorificarea în folosul comunității a potențialului acțional-creativ al omului) și personalizarea (interiorizarea valorilor pe care societatea le oferă și le impune omului). Formarea unor capacități, priceperi și deprinderi practice, necesare desfășurării unor activități productive – în funcție de profesiunea aleasă, se urmărește dezvoltarea gândirii tehnice (aplicarea capacităților operaționale ale gândirii într-un domeniu, pentru a-i pătrunde esența), dezvoltarea aptitudinilor necesare aceluiași domeniu (aptitudini generale și specifice, configurații de funcții senzorio-motorii, reprezentări spațio-temporale, simboluri verbale sau figurative), dezvoltarea

tarea deprinderilor și priceperilor practice (care-i permit individului să desfășoare cu succes o activitate concretă dintr-un domeniu, în condiții variabile)[8]. Sensul profund al educației profesionale este asigurarea competenței profesionale, nu numai pentru exercitarea unei meserii, ci și pentru a răspunde cerințelor de mobilitate profesională, necesară în societatea contemporană. Astfel, se urmărește realizarea unui echilibru între profesionalizare și specializare, profesionalizarea referindu-se la o arie mai largă de domenii, pe care urmează să se grefeze specializarea, prin adâncirea unor componente ale acestor domenii

Reeșind din cele expuse mai sus constatăm: condițiile societății actuale, sporește neconținutul valorii informației, iar rolul educației este de a o asimila și prelucra și aplica. Însemnătatea educației crește datorită:

- accentuării caracterului intelectual al tuturor activităților umane și atragerii a tot mai mulți oameni în procesul producției spirituale;
- exploziei informaționale și revoluționării mijloacelor de informare, dezvoltării tehnicii;
- cererii de educație și necesității de a comuta accentul de pe obiectivele informative pe cele formative, spre autoeducație.

Profesia de militar include existența anumitor trăsături de personalitate și repere valorice care pot fi considerate a fi predictorii de performanță într-un mediu organizațional cu un specific aparte. Concluziile obținute ne îndreptățesc să afirmăm că există anumite trăsături și caracteristici care pot descrie profilul comandantului de pluton ce se axează pe educație și abilitățile sale de instruire. Este o cerință absolută ca liderul (comandantul de pluton) să-și consilieze în mod regulat militarii. Comandantul de pluton care neglijează consilierea subordonaților este neglijent cu îndeplinirea sarcinilor sale. Dacă un comandant nu își consiliază subordonații, aceștia nu vor îndeplini cerințele armatei. Dacă un comandant (lider) eșuează în consiliere, el poate fi făcut răspunzător. Militarii se așteaptă să li se spună cum s-au descurcat și au dreptul să caute asistență și sfaturi la comandanții lor. Astfel, un comandant trebuie să-și antreneze și să-și ghideze subordonații.

În concluzie, putem afirma că formarea liderilor militari este o activitate complexă, care îmbină variabilele personale ale liderului cu cele situaționale, variabilele psihosociale cu cele organizaționale, iar prin implicațiile sale psihologice, ca și prin rolul său, condiționează realizarea sarcinilor organizației. Maniera în care se reușește realizarea concordanței dintre caracteristicile sau trăsăturile de personalitate și atribuțiile statutului de conducător este mai degrabă o artă, o abilitate personală, ce diferențiază activitatea de conducere și o personalizează.

Referințe bibliografice

1. Curagău Ion. Paradigma educației militare din perspectiva leadershipului transformational. Teza de masterat. Chișinău, 2018.
2. Reboul Oliver. Filozofia educației. București, 1976.
3. Dimensiunile educației <https://www.scritub.com/sociologie/psihologie/DIMENSIUNILEEDUCATIEI81235.php> (accesat: 14.08.2020).
4. Pătroc Dan. Metodele și procedeele educației morale <http://socioumane.ro/blog/danpatroc/files/2013/01/CURSUL-5.pdf> (accesat: 18.08.2020).
5. Cucoș Constantin. Educația estetică. Iași, Ed. Polirom, 2014.
6. Dumbraveanu R., Pâslaru Vl., Cabac V. Competențe ale pedagogilor: Interpretări, TEMPUS, Univ. Ped. de Stat “Ion Creangă” din Chișinău (UPSC), Univ. de Stat “Alec Russo” din Bălți (USB). Chișinău: Continental Grup, 2014. <https://ru.scribd.com/document/398079115/1-Competente-ale-pedagogilor-Interpretari-Dumbraveanu-Paslaru-Cabac-pdf> (accesat: 22.08.2020).
7. Roman Vasile. Liderul militar performant de la talent la educație. București: Editura Centrului Tehnic Editorial al Armatei, 2013, p. 398.
8. Criste Sorin. Educația pentru carieră https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Educatia%20moralala.pdf (accesat: 23.08.2020).

COALIȚIA DE GUVERNARE „PLATFORMA SOCIAL-DEMOCRATĂ PENTRU MOLDOVA” ÎNTRE PSRM ȘI PDM – UN ARANJAMENT POLITIC ASUMAT

Pantelimon Varzari, dr. hab. în șt. polit., prof. cercet., prof. univ.
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, Chișinău, R. Moldova
panvarzari@gmail.com

COALITION GOVERNMENT „SOCIAL-DEMOCRATIC PLATFORM FOR MOLDOVA” BETWEEN PSRM AND PDM – AN ASSUMED POLITICAL ARRANGEMENT

The article examines some issues regarding the establishment, functionality and sustainability of the twelfth coalition government in the recent political history of the Republic of Moldova. The paper emphasizes that the governing coalition between the Socialist Party and the Democratic Party operates on the basis of an assumed and judicious political arrangement, based on political reason and substantial procedural consensus. It is concluded that all governing alliances in the Republic of Moldova, including the “Social Democratic Platform for Moldova” coalition, operating on the basis of institutional cohabitation, cannot fully achieve their planned objectives due to the prevalence of petty group interests over the general interests of Moldova. society.